

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД „ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА”

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

курсів підвищення кваліфікації майстрів виробничого навчання,  
викладачів спеціальних дисциплін  
напряму «Професійна освіта. Транспорт»

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ  
УНІВЕРСИТЕТУ

Голова вченої ради

В. С. Курило

(протокол № 3 від 30.10.2020 р.)

Освітня професійна програма  
вводиться в дію з 1 січня 2021 р.

Ректор

С. В. Савченко

(наказ № 156-О від 30.10.2020 р.)

**Освітню програму курсів підвищення кваліфікації  
майстрів виробничого навчання, викладачів  
спеціальних дисциплін (напряму «Транспорт»)  
затверджено  
на засіданні кафедри технологій виробництва і  
професійної освіти  
Протокол № 3 від 29.10.2020 р.**

Завідувач кафедри



Бурдун В.В.

### **ПЕРЕДМОВА**

Розроблено робочою групою (навчально-методичною комісією) кафедри технологій виробництва і професійної освіти у складі:

1. Бурдун Віктор Васильович – завідувач кафедри технологій виробництва і професійної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент (e-mail: [Burdun\\_V\\_V@ukr.net](mailto:Burdun_V_V@ukr.net)).
2. Беседа Олександр Олександрович – доцент кафедри технологій виробництва і професійної освіти, кандидат технічних наук, доцент (e-mail: [tvipobeseda@gmail.com](mailto:tvipobeseda@gmail.com)).
3. Колесніков Валерій Олександрович – доцент кафедри технологій виробництва і професійної освіти, кандидат технічних наук, доцент ([kolesnikov197612@gmail.com](mailto:kolesnikov197612@gmail.com))

## Характеристика освітньої програми:

<i>Кількість кредитів ECTS</i>	5.0 кредитів ECTS (150 годин)
<i>Кожен модуль складається</i>	1 кредит ECTS (30 годин)
<i>Загальна кількість модулів</i>	5
<i>Форма навчання</i>	Заочно-дистанційна

### Мета програми:

вдосконалення знань і практичних навичок майстрів виробничого навчання, викладачів спеціальних дисциплін щодо формування в учнів ключових і предметних компетентностей у освітньому середовищі закладів професійно-технічної освіти; підвищити рівня професійної майстерності.

### Завдання:

- удосконалення загальної педагогічної підготовки як основи професійної компетентності педагогічних працівників, педагогічної майстерності, необхідних для реалізації сучасного змісту загальної освіти;
- удосконалення психологічної підготовки, яка передбачає оволодіння мінімумом знань та вмінь загальної, вікової та педагогічної психології;
- вдосконалення предметних знань і вмінь з сучасних проблем професійної освіти ;
- розширення знань про сучасні технології в галузі транспорту;
- методична підготовка, яка передбачає оволодіння сучасними методами викладання виробничого навчання і предметів спеціального циклу, ефективними активними і інтерактивними методами навчання;
- ознайомлення з позитивним досвідом використання цифрових технологій в професійній освіті;
- ознайомлення з освітньою політикою держави (нормативні документи, державні стандарти тощо);
- удосконалення знань і вмінь щодо оцінювання навчальної діяльності учнів, розробки критеріїв та інструментів оцінювання, запровадження формувального оцінювання;
- вдосконалення навичок рефлексії та самоосвітньої діяльності; формування потреб у постійній самоосвітній діяльності;
- підвищення загальнокультурного рівня.

### Програмні результати навчання

#### Знання:

- сучасних тенденцій розвитку професійної освіти;
- нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі транспорту;
- основ психології, педагогіки, фундаментальних і прикладних наук на рівні, необхідному для досягнення результатів навчання, передбачених стандартом професійної освіти;
- основ і принципів функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі транспорту;
- соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі.

#### Уміння:

- доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки;
- аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення;
- самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих;
- володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проєктувати і реалізувати навчальні/розвивальні проєкти;
- застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі;
- стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти;
- діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій;
- обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі транспорту;
- застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.

#### Комунікація:

- здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію;
- володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами;
- емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.

#### Модулі освітньої програми

№ з/п	Назва модуля, теми	Загальна кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
<b>Модуль 1. Нормативна база майстра виробничого навчання, викладача спеціальних дисциплін (1 кредит ECTS 30 годин)</b>					
1	Аналіз Закону України «Про професійно-технічну освіту». Аналіз стандартів професійної освіти.	14	4	2	8
2	Нормативно-правові документи майстра виробничого навчання, викладача спеціальних дисциплін	16	4	2	10
<b>Загальна кількість годин модуля 1</b>		<b>30</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>18</b>
<b>Модуль 2. Теоретичні основи навчання в закладах професійно-технічної освіти (1 кредит ECTS 30 годин)</b>					
1	Тенденції розвитку професійно-технічної освіти	10	2	2	6
2	Теоретичні основи навчання у ЗПТО	10	2	2	6
3	Професійно-педагогічна діяльність і особистість викладача	10	2	2	6
<b>Загальна кількість годин модуля 2</b>		<b>30</b>	<b>6</b>	<b>6</b>	<b>18</b>
<b>Модуль 3. Професійна підготовка майстрів виробничого навчання, викладачів спеціальних дисциплін</b>					

<b>( 1 кредит ECTS 30 годин)</b>					
1	Застосування активних і інтерактивних методів навчання у професійній освіті	14	4	4	6
2	Діагностика ефективності процесу навчання	8	2	2	4
3	Сучасні технології в галузі транспорту	8	4		4
<b>Загальна кількість годин модуля 3</b>		<b>30</b>	<b>10</b>	<b>6</b>	<b>14</b>
<b>Модуль 4. Формування у майстрів виробничого навчання, викладачів спеціальних дисциплін цифрової компетентності (1 кредит ECTS 30 годин)</b>					
1	Методика викладання спеціальних дисциплін з застосуванням технологій дистанційної освіти	6	4		2
2	Використання Google-сервісів для організації навчального процесу	12	4	2	6
3	Застосування спеціалізованих комп'ютерних програм у викладанні спеціальних дисциплін	12	4	2	6
<b>Загальна кількість годин модуля 4</b>		<b>30</b>	<b>12</b>	<b>4</b>	<b>14</b>
<b>Модуль 5. Психолого-педагогічна підготовка майстра виробничого навчання, викладача спеціальних дисциплін (1 кредит ECTS 30 годин)</b>					
1	Застосування сучасних педагогічних технологій у професійній освіті	8	2	2	4
2	Тайм-менеджмент викладача	6	2	2	2
3	Психологічні проблеми взаємодії з учнями при викладанні дисциплін спеціального циклу	8	2	2	4
4	Професійне вигорання педагога: ознаки, причини, способи виходу	8	2	2	4
<b>Загальна кількість годин модуля 5</b>		<b>30</b>	<b>8</b>	<b>8</b>	<b>14</b>
<b>Загальна кількість годин освітньої програми</b>		<b>150</b>	<b>44</b>	<b>28</b>	<b>78</b>

### **Форма атестації**

Атестація проводиться у формі складання (написання) курсової роботи або проекту, по завершенню курсів видається документ встановленого зразка (сертифікат) про підвищення кваліфікації.

### **Тематика курсових робіт для спеціальності «Професійна освіта. Транспорт»**

1. Активізація навчальної діяльності учнів ЗПТО.
2. Аналіз і характеристика дидактичних принципів навчання в сучасній професійно-технічній освіті.
3. Взаємодія сім'ї та ЗПТО у вихованні в молоді потреби до праці.
4. Використання модульних технологій у професійній освіті.
5. Вимоги до складання інструкційних карток та методика їх використання на уроках виробничого навчання.
6. Діагностика ефективності процесу навчання у ЗПТО.
7. Діяльнісний підхід у навчальному процесі підготовки сучасних фахівців.
8. Загальна характеристика процесу навчання у ЗПТО.

9. Застосування активних форм і методів навчання на теоретичних заняттях зі спеціальних дисциплін в ЗПТО.
10. Застосування ігрових методів навчання у професійній освіті.
11. Застосування нетрадиційних методів навчання в навчальному процесі ЗПТО.
12. Застосування проєктного методу навчання на уроках виробничого навчання.
13. Застосування сучасних освітніх технологій у навчальному процесі ЗПТО.
14. Зміст професійного навчання в сучасному ЗПТО та його характеристика.
15. Компетентнісний підхід у навчальному процесі підготовки сучасних фахівців.
16. Концептуальні основи професійно-педагогічної діяльності.
17. Методика викладання курсу «Автосправа» у старшій школі.
18. Методика організації дослідно-експериментальної роботи учнів ЗПТО у процесі професійної підготовки.
19. Методика проведення занять з курсу «Слюсарна справа».
20. Методика проведення інструктажів на уроках виробничого навчання.
21. Методика проведення лабораторно-практичних занять у ЗПТО (за різними темами).
22. Методика проведення профорієнтаційної роботи в ЗПТО і старшій школі.
23. Методика проведення теоретичних занять у ЗПТО (за різними темами).
24. Методика проведення уроків виробничого навчання у ЗПТО (за різними темами).
25. Методика контролю знань, вмінь та навичок учнів на уроках виробничого навчання.
26. Методична підготовка майстра виробничого навчання та викладача спец. дисциплін.
27. Методичні вимоги до підготовки комплексно-методичного забезпечення кабінету спец. дисциплін в ЗПТО.
28. Міжпредметні зв'язки як важливий елемент системи навчання.
29. Нормативно-правове забезпечення професійної освіти.
30. Організація і методика здійснення різних напрямків виховання у ЗПТО (екологічного, естетичного, економічного, розумового, фізичного, трудового і професійного, патріотичного тощо).
31. Організація і методика навчання учнів в умовах виробництва.
32. Організація і методика проведення виробничої практики учнів у ЗПТО.
33. Організація і методика проведення виховної роботи учнів у ЗПТО у позаурочний час.
34. Організація і методика проведення виховної роботи учнів у ЗПТО в урочний час.
35. Організація і методика проведення конкурсів «Кращій по професії».
36. Організація і методика проведення тижнів професії у ЗПТО.
37. Організація процесу виробничого навчання у ЗПТО.
38. Організація та оснащення навчальних лабораторій, кабінетів і майстерень.
39. Особливості реалізації особистісно-орієнтованої освітньої парадигми в професійно-технічній освіті.
40. Особистісний підхід у навчальному процесі підготовки сучасних фахівців.
41. Планування роботи майстра виробничого навчання та підготовка його до занять.
42. Психологічні основи навчання у ЗПТО.
43. Складові іміджу викладача та особливості їх формування.
44. Способи підвищення якості навчання на уроках виробничого навчання та дисциплін професійного спрямування.
45. Стимулювання діяльності учнів на уроках виробничого навчання.
46. Сучасні вимоги до викладача або майстра виробничого навчання.
47. Тенденції розвитку професійно-технічної освіти.
48. Теоретико-методичні основи професійної освіти.
49. Характеристика і аналіз сучасних технологій навчання в професійно-технічній освіті.
50. Характеристика і аналіз форм навчання у ЗПТО.
51. Характеристика і перспективи розвитку професійно-технічної освіти.
52. Характеристика методів професійного навчання і особливості їх застосування в навчальному процесі ЗПТО.
53. Формування в учнів ЗПТО конструкторсько-винахідницьких умінь.

54. Формування в учнів ЗПТО культури праці на уроках виробничого навчання.
55. Формування в учнів ЗПТО мотивації навчання.
56. Формування в учнів ЗПТО навичок самостійної роботи.
57. Формування в учнів ЗПТО організаторських умінь та навичок.
58. Формування графічних знань учнів ЗПТО.
59. Формування професійного самовизначення у старшокласників.
60. Формування професійної компетентності майбутніх фахівців.
61. Формування професійно-педагогічної культури сучасного викладача.
62. Формування творчих здібностей у учнів ЗПТО.
63. Формування технічного мислення в навчальному процесі підготовки сучасного фахівця.
64. Функції професійної освіти та їх характеристика.
65. Цілепокладання як найважливіший компонент у структурі діяльності викладача (майстра виробничого навчання).

## Рекомендована література

### Основна навчальна література

1. Кондратюк О. П. Система виховної роботи в професійно-технічному навчальному закладі : Навчально-методичний посібник / О. П. Кондратюк. – К. : Кондор, 2006. – 216 с.
2. Коваленко О. Е. Методика професійного навчання : Підруч. для студ. вищ. навч. закл. / О. Е. Коваленко – Х. : Вид-во НУА, 2005. – 360 с.
3. Коваленко Е. Э. Методика профессионального обучения : Учебник для инженеров-педагогов, преподавателей специализированных систем профессионально-технического и высшего образования / Е. Э. Коваленко – Х. : ЧП «Штрих», 2003. – 480 с.
4. Коваленко О. Е. Методика професійного навчання. Тестові завдання для самостійної роботи : Навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей / О. Е. Коваленко, Є. В. Шматков. – Х. : Вид-во НУА, 2005. – 439 с.
5. Мельник Г. М. Методика професійного навчання: [навч. посіб.] / Г. М. Мельник. – Дрогобич : РВВ ДДПУ, 2007. – 332 с.
6. Методика трудового обучения с практикумом / под ред. Д. А. Тхоржевского. – М. : Просвещение, 1987. – 447 с.
7. Никитина Н. Н. Основы профессионально-педагогической деятельности / Н. Н. Никитина, О. М. Железнякова, М. А. Петухов. – М. : Мастерство, 2002. – 288 с.
8. Организация и методика производственного обучения / под ред. М. А. Жидалева. – М. : Высшая школа, 1978. – 399 с.
9. Педагогика профессионального образования : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / [Е. П. Белозерцев, А. Д. Гонеев, А. Г. Пашков] : под ред. В. А. Сластенина. – М. : Издательский центр «Академия», 2008. – 368 с.
10. Педагогічна книга майстра виробничого навчання / под ред. Н. Г. Ничкало. – К. : Вища шк., 1992. – 334 с.
11. Столяренко Л. Д. Психология и педагогика для технических вузов / Л. Д. Столяренко, В. Е. Столяренко. – Ростов н/Д : «Феникс», 2001. – 512 с.
12. Теорія і методика професійної освіти : за ред. З. Н. Курлянд. – К. : Знання, 2012. – 390 с.
13. Янцур М. С. Практикум з теорії методики трудового й професійного навчання / М. С. Янцур. – Рівне : РДГУ, 2000. – 188 с.

### Додаткова навчальна література

14. Макиенко Н. И. Общий курс слесарного дела / Н. И. Макиенко. – М. : Высшая школа, 1980. – 224 с.
15. Муравьев Е. М. Практикум в учебных мастерских. Ч.2. Обработка металлов / Е. М. Муравьев, М. П. Молодцов. – М. : Просвещение, 1987. –
16. Ремонт машин / [И. Е. Ульман, Г. А. Тони, И. М. Герштейн] : под ред. И. Е. Ульмана. – М. : Колос, 1982. – 446 с.
17. Автомобиль: Основы конструкции / [И. Н. Вишняков, В. К. Вахламов, А. Н. Нарбут] : под ред. И. Н. Вишнякова. – М. : Машиностроение, 1986. – 304 с.
18. Нерсесян В. И. Устройство легковых автомобилей: Практикум: Учеб. пособие для нач. проф. образования / Владимир Иванович Нерсесян. – М. : Издательский центр «Академия», 2003. – 192 с.
19. Кисляков В. Ф. Будова й експлуатація автомобілів: Підручник / В. Ф. Кисляков, В. В. Лущик. – К. : Либідь, 2006. – 400 с.